1851. № 48.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 17 Junij.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e blads. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

De Arrondissements-Betaalmeester te Assen brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende den loop dezer maand ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald de tractementen over het 2° de kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het provinciaal bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de leeraren der Hervormde Eeredienst enz., de pastoors der Roomsch Catholijke Eeredienst, en de onderwijzers der lagere scholen terwijl de tractementen der Ambtenaren, buiten de Hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respective Heeren Ontvangers der Directe belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen 4 *Junij* 1851. H. J. OOSTING.

Nederland.

15 *Junij.* De *N. R. Ct.* zegt in staat te zijn gesteld, met voldoende zekerheid te berigten, dat H. M. de Koningin op aanstaanden zondag den 15 dezer, op het Loo verwacht wordt.

— Z. K. H. Prins *Hendrik* is 11 dezer uit Londen te 's Hage teruggekeerd.

— Men schrijft uit 's Hage aan het *Journal des Débats*, d.d. 7 Junij: Tusschen ons gouvernement en Oostenrijk, Pruissen, het hertogdom Nassau en de groothertogdommen Hessen-Kassel en Hessen Darmstadt, wordt onderhandeld over de daarstelling van een spoorweg, die de Pruissische-Oostenrijksche linie aan ons spoorwegnet zou aansluiten. Het schijnt dat deze onderhandelingen weinig zwarigheden ontmoeten, en dat de vertegenwoordigers der genoemde Staten reeds onderling zijn overeengekomen, dat de weg tot verbinding over Dittersberg en Siegen zal loopen.

— Men schrijft aan de *Tielsche Courant*, dat de Minister van Justitie Jhr. *Nedermeijer van Rosentahl*, welligt van de ministeriele portefeuille afstand zou doen, en benoemd worden tot onzen gezant in Belgie. Ons wordt uit de residentie berigt, dat ook aldaar dit gerucht in omloop was. *(Tijd).*

— Den 10 dezer is te Goes het landbouwkundig congres geopend. Van de steden Leeuwarden, 's Bosch en Alkmaar zijn brieven ontvangen, het verzoek bevattende, dat het volgend congres aldaar mogt gehouden worden. Omtrent het voorstel nopens het archief wordt beslist, dat dit zal blijven berusten te Utrecht, onder toezigt van den heer Mr. *W. R. Boer*, die daarna tot archivarius wordt benoemd.

16 *Junij.* Den 11 dezer is de Koning aan het veer te Wolphaartsdijk aangekomen, heeft den 12n den *Wilhelmina*-polder bezocht, en den volgenden dag de tentoonstelling der Zeeuwsche Landbouw-Maatschappij bezigtigd; gedurende verscheidene uren doorwandelde Z.M. de zaamgestroomde menigte en onderhield zich op de minzaamste en vertrouwelijkste wijze met de landlieden en met ieder, die Hem omringde. Ten 3 ure begaf Z.M. zich naar de plaats, waar de volksspelen zouden plaats hebben, bestaande in het rijden en loopen naar den ring. Z.M. beschouwde dezelve met blijkbaar welgevallen, en omhing eenigen eigenhandig met de door dezelve gewonnene prijzen. Na hier een uur vertoefd te hebben, keerde Z.M. naar het stoomjagt terug en aanvaardde de terugreis naar het Loo, waar H.ds. in den nacht van 14 dezer weder is aangekomen.

— De Eerste Kamer heeft den 14 dezer aangenomen de volgende wetsontwerpen: dat betrekkelijk de overeenkomst omtrent de scheepvaart op het kanaal Terneuzen, dat tot bekrachtiging van Provinciale belastingen in Groningen, dat tot instandhouding van wetten en verordeningen van vreemden oorsprong, en drie naturalisatie ontwerpen.

Buitenland.

15 *Junij.* Men zegt, dat de Fransche Regering aan het Spaansche Gouvernement zou hebben doen weten, dat het haar aangenaam zou zijn, Spanje in Portugal te zien tusschenbeide treden, zoo de omstandigheden zulks mogten noodig maken. Van eene andere zijde wordt door de dagbladen der Septembristen uit Lissabon berigt, dat het Kabinet te Madrid aan het nieuwe Portugesche Kabinet reeds twee nota's had gezonden, om tegen elk denkbeeld eener tusschenkomst te protesteren. Deze tijdingen uit Lissabon van den 6n Junij gewagen niet meer van de contra-revolutionaire beweging, die in Portugal in eenige regimenten tegen *Saldanha* zou zijn uitgebroken, waaruit men mag opmaken, dat de beweging geheel mislukt is. — Uit Algerie zijn berigten ontvangen van den 2n dezer. De opperbevelhebber der expeditie, Generaal *de Saint Arnaud*, is te Gigellie teruggekomen, nadat hij de drie groote volksstammen der Beni-Amran, Beni-Faughral en Beni-Ouarzeddin tot volkomen onderwerping gebragt had. Van zestien kleinere stammen, welke onder de invloed dier drie groote staan, hebben acht zich insgelijks reeds onderworpen, terwijl de acht overige beloften van onderwerping hebben gedaan. Deze voordeelen zijn behaald ten gevolge van twee gevechten op den 27n en 28n Mei, waarin de Fransche troepen zelve slechts geringe verliezen geleden hebben. — De Keizer van Rusland is van Warschau naar Petersburg teruggekeerd. — Voortdurend spreekt men veel over het nummer der zittingen van den Bondsdag te Frankfort; de vraag is: of de zitting, waarbij de gevolmagtigde van Pruissen voor de eerste maal tegenwoordig was, moet worden beschouwd als eene openingszitting, of als een vervolg op de vroeger gehouden zittingen. Hierbij komt nog eene andere vraag, namelijk, of Pruissen in de onkosten zal deelen der tusschenkomst in Hessen. Als de zittingen van den Bondsdag een doorloopend nummer blijven voeren, dan hecht Pruissen daardoor zijne goedkeuring aan hetgeen door den Bondsdag verrigt werd, vóórdat het zelf daarbij vertegenwoordigd was, en het moet alsdan in de onkosten deelen; in een tegenovergesteld geval, zou het zich daaraan onttrekken. — De nadere berigten van de Kaap de Goede Hoop gewagen niet van het aanzienlijk verlies, hetwelk de Gouverneur, volgens vroegere berigten, zou geleden hebben; hij was daarentegen in veiligheid en wachtte op versterking. — Aan het half officieële Wurtembergsche dagblad wordt het volgende uit Weenen gemeld: Het is zeker, dat alles wat het Duitsche vraagstuk betreft, weder geheel op den ouden voet hersteld zal worden. Wat men daarvan ook gezegd hebbe, Frankrijk en Engeland hebben hunne protesten tegen de inlijving van geheel Oostenrijk in het bondgenootschap niet ingetrokken, en, wat van nog meer belang is, dit plan wordt ook door Rusland geenszins begunstigd. Het Russische kabinet heeft zich, wel is waar, getrouw aan zijn stelsel van niet-tusschenkomst in de zaken des bondgenootschaps, niet regtstreeks tegen die inlijving verklaard, maar ze toch nooit goedgekeurd, als blijkbaar strekkende, om Oostenrijk door Duitschland te versterken, Pruissen te vernederen en op gelijke lijn met Beijeren te plaatsen, en het Weener kabinet te bevrijden van de noodzakelijkheid van een verbond met Rusland. Rusland en Oostenrijk weten zeer wel, dat hunne belangen in het Oosten vroeg of laat tot eene botsing moeten leiden, en elke dier mogendheden ziet met leede oogen alles, wat de krachten der andere voor die toekomstige botsing zou kunnen verhoogen; terwijl Vorst *Schwarzenberg* tot dusver ijverig getracht heeft zich door eene naauwe aansluiting aan Duitschland aan den Russischen invloed te onttrekken. — Uit China wordt berigt dat de onlusten in de provincien Kwangsi en Kwangtung hand over hand toenamen. De *Overlandfriend of China* geeft aan de Europesche mogendheden den raad, om ernstig op de Chinesche zaken bedacht te zijn.

— Den 10, 11 en 12 Junij heeft de Procureur des Konings bij het Hof van Assises in Henegouwen in het proces *Bocarmé* zijn requisitoir genomen; bij heeft den geheelen loop van het regtsgeding en alle bijzonderheden nagegaan op eene voor de beide beschuldigden verpletterende wijze: hij eindigde aldus: „Hier eindig ik, en eisch, uit naam der gansche maatschappij, die haar oog op dit proces gevestigd houdt, de strikte regtvaardigheid der gezworenen van Henegouwen tegen moordenaars, tegen vergiftigers en vooral tegen broedermoordenaars."

16 *Junij.* In de zittingen van het Hof van Assises in Henegouwen van 12 en 13 dezer hebben de verdedigers van den Graaf en de Gravin *de Bocarmé* het woord gevoerd. De verdediger van den Graaf trachtte aan te toonen, dat de Graaf de zaak naar waarheid heeft voorgedragen: dat de Gravin bij vergis aan haar broeder vergif heeft ingeschonken, en, beducht voor de gevolgen, den Graaf van moord beschuldigt. Nadat zijn verdediger deszelfs rede geëindigd had, staat de Graaf op en zegt: Mijne heeren, de gezworenen! ik zweer u voor God, dat ik onschuldig ben aan het feit, dat men mijn toeschrijft. Mijn verdediger heeft u de waarheid doen kennen; ik dank hem daarvoor." De verdediger der Gravin laadt, in eene welsprekende rede, alle schuld op den Graaf. In een, door buitengewone gelegenheid ontvangen berigt, meldt het *Hand.*, *dat de Graaf Visart de Bocarmé ter dood veroordeeld en zijne echtgenoot vrijgesproken is.*

Verkorte berigten.

Er worden te Utrecht vele toebereidselen gemaakt voor de feesten van 25 dezer en volgende dagen. De maskerade belooft zeer luisterrijk te zullen zijn. — In de gemeente Nieuwleuzen (Overijssel), zijn weder eenige huisgezinnen, die het plan hebben gevormd, om in den loop van dezen zomer naar Noord-Amerika te vertrekken; zij behooren tot de Christ. Afgescheidene gemeente aldaar, en zullen door hunnen leeraar *Smit* vergezeld worden. — In de vorige week is in Friesland wederom last gegeven to het dooden van 59 runderen, ter zake der longziekte, totaal 2266. — Te Boskoop zijn valsche vijfstuivers in omloop, die te Gouda schijnen vervaardigd te worden. — Het verbruik van sterke dranken is in het ongelukkig Ierland weder zeer toegenomen, in weerwil der pogingen van pater *Matthew* en der emigratie. Het bedroeg in 1842 5,290,650 gallons. In 1850 daarentegen 7,408,086 gallons. En dat bij eene vermindering der bevolking in de laatste jaren met circa 2 millioen menschen. — Een brief uit Ancona van 31 Mei meldt het volgende voorval: voor eenige dagen moest een jong mensch gefusilleerd worden (het fusilleren en straffen met stokslagen is hier aan de orde van den dag). Door den wanhopigen tegenstand, welken de veroordeelde bood, geraakten de soldaten van hun stuk en schoten in eene verkeerde rigting, waardoor drie van de toeschouwers gewond werden zoo zelfs, dat een van hen dadelijk den geest gaf. — Onlangs overleed ergens in Frankrijk eene rijke dame, die haar geheel vermogen aan een geestelijke vermaakte; te vergeefs trachtten de familie-betrekkingen het testament nietig te doen verklaren, doch de geestelijke, met hun toestand bewogen, verscheurde het testament en deed zoodoende afstand van de erfenis. — Het Prov. dagblad van N.Braband meldt, dat aan de Red. van hetzelve een korenhalm uit een korenveld te St. Oedenroode is toegezonden, die juist twee Ned. ellen lang is, terwijl de wortel en de air daarenboven nog eene lengte van één palm hebben; op bedoeld korenveld is zeker ⅓e der halmen tot deze lengte opgeschoten, zoodat een man met een hoed op het hoofd door dit korenveld kan wandelen, zonder gezien te worden. — 17 *Junij.* In de stad Groningen is een valsch 50 cent stuk en te Kommerzijl een valsch 25 cent stuk ontvangen. *(Prov. Gr. Ct.)* — Sedert 5 dezer heeft zich in de provincie Groningen geen geval van longziekte weder voorgedaan. *(Id.)*

Assen, 17 Junij.

Men verneemt, dat de snikkevaarders tusschen Assen en Meppel vergunning hebben gevraagd, om ook des zondags te mogen varen, en dat reeds het Stedelijk Bestuur van Assen zich gunstig daarvoor verklaard heeft. Volgens een berigt in de *Prov. Gron. Ct.* zou er tevens het plan bestaan, om de trekschuiten van Assen op Meppel te doen vervangen door ijzeren barges, getrokken door twee paarden en waarmede de overtogt in zes uren zou kunnen geschieden.

— Wij vernemen, dat binnen weinig tijd de aanvrage om concessie tot het daarstellen van een kanaal van uit de Hoofdvaart te Smilde tot in de veenen van Weerdinge zal worden gedaan.

— Den 9 dezer 's avonds om 7 uur is in de Paardelanden, gemeente Zuidwolde, het huis bewoond door den eigenaar *Jan Pieters Kleis*, schoenmaker van beroep, eene prooi der vlammen geworden met alle daarin aanwezige goederen en een zwijn, behalve eene kist met eenige kleederen en een bed met toebehooren; het gebouw was verwaarborgd, de inboedel niet; de brand is ontstaan in het stroo in het achterhuis, zonder dat de oorzaak bekend is.

* *Beilen*, 14 *Junij.* Op den 10 Junij hielden de onderwijzers van het 2e district in Drenthe, onder voorzitting van hunnen schoolopziener, vergadering te Norg.

Was deze vergadering steeds de belangrijkste, dewijl er door elke afdeeling naauwkeurig verslag werd gedaan van de werkzaamheden der bijzondere vergaderingen, om daardoor rekenschap te geven van de verrigtingen in het afgeloopen jaar en tevens om elkander voor te lichten, en, doordien de algemeene zaken dan werden besproken en vastgesteld; — nu was deze vergadering bij uitnemendheid belangrijk, daar de onderwijzers met hunnen geachten schoolopziener gedachtenis wenschten te vieren van Z.Ed. vijfentwintigjarige ambtsbetrekking als schoolopziener.

In weerwil van het ongunstige weder, waren nogthans alle leden getrouw opgekomen, en toonden daardoor duidelijk hunne hoogachting aan den verdienstelijken man, als een gevolg van de toegenegenheid en zorg, die Z.Ed. steeds alle onderwijzers bewijst. Na eenige verrigtingen, betreffende de algemeene werkzaamheden, nam het eigenlijke jubelfeest eenen aanvang met het zingen van een toepasselijk zangstuk, waarna in het schoolgebouw te Norg de WelEd. heer schoolopziener eene indrukmakende rede uitspraak en die met zeer gepaste zegewenschen aan de onderwijzers besloot.

Dit werd door den onderwijzer *Boerhuis*, als oudste der leden, uit aller naam op eene gepaste wijze beantwoord. Deze gaf den hooggeschatten man de verzekering van de bijzondere hoogachting der onderwijzers, en trachtte dat te versterken en te bevestigen door het aanbieden van een zeer fraai geschenk, bestaande in eene keurig bewerkte zilveren tabaksdoos met vereerende inscriptie. Deze verrassing maakte zeer diepen indruk op den heer *Doorenbos*, waarvan Z.Ed. in eene zeer gepaste dankbetuiging de overtuigendste blijken aan den dag legde. Aanstonds werden nu weer toepasselijke gezangen gezongen en verzen gereciteerd, welk een en ander zeer veel bijdroeg tot opluistering van dit feest.

Nu werden de vroeger aangevangene werkzaamheden hervat en voortgezet door eene welbewerkte redevoering van een der leden, afgewisseld door gezang.

Na dat alles keerde de gansche vergadering in eene allergunstigste stemming naar het logement terug, waar zij eenen welbereiden disch gereed vonden, hetgeen de reeds gesmaakte genoegens nieuw leven en het ligchaam de zoo noodige verkwikking verschafte. Gulle gesprekken en gepaste toasten dienden als kruiderijen, om den maaltijd nog smakelijker te maken. 't Was reeds 5 uur geworden en vele leden moesten nog eenen afstand van 5, 6 á 7 uur afleggen, eer ze te huis waren. Hoe boeijend deze dag dan ook zijn mogt, men vond zich gedrongen te scheiden. Een zeer gepast vaarwel, door een der leden in dichtmaat toegewenscht, maakte dan ook een einde aan eenen dag, die met regt een feestdag der opvoeding mag genoemd worden, en die voor de feestgenooten onvergetelijk zal zijn.

* *Bunne*, 14 *Junij.* Een paard, toebehoorende aan den landbouwer *W. Struik* te Winde, gem. Vries, heeft dezer dagen twee veulens geworpen, beide van 't mannelijke geslacht. De regens, in deze week gevallen, waren ons hoogst welkom: zij verkwikken bosch en velden, land en dreven; ja veel bevroren vrucht blijft daardoor in het leven.

* *Oosterwolde*, 14 *Junij.* Als eene bijzonderheid kunnen we van hier melden, dat eene merrie, toebehoorende aan *R. J. Hoitsma* alhier, *twee* goed uitgedragen veulens heeft geworpen, een van 't mannelijke en een van 't vrouwelijke geslacht. Zij zijn reeds eenige dagen oud en groeijen fiks. Ook het moederpaard is goed gezond.

* *Peize*, 14 *Junij.* Dat het stelen en rooven hier niet alleen aan de orde van den nacht, maar ook aan de orde van den dag is, bewijst het volgende: Den elfden dezer verliet zeker handwerksman *J. S. Koops*, die des voormiddags eenig buitenwerk verrigten wilde, nadat hij zijne deuren gesloten had, zijne woning; des namiddags bij zijne tehuiskomst ontdekte hij al zeer spoedig, dat hem eenige metworsten en een stuk spek ontvreemd waren; de dieven schijnen het glas opgeschoven te hebben, welke hun in- en uitgang schijnt geweest te zijn; men is tot nog toe niet op het spoor der daders.

* *Oosterhesselen*, 15 *Junij.* Even als ten vorigen jare, werd op den eersten pinksterdag j.l. in de kerk alhier eene collecte gehouden, ten behoeve van de evangelieverkondiging onder de Heidenen. Met eenige nagekomene giften, is daarvan het bedrag geweest *f* 11.79½, terwijl, mede als gift van liefdadigheid tot hetzelfde doel, aan den Predikant alhier een gouden vingerring is ter hand gesteld. Moge dit berigt het oogmerk helpen bereiken, waartoe het in dit dagblad geplaatst werd, name-

lijk opwekking van belangstelling in de zendelingszaak, en prikkel tot ijver, om die zaak te ondersteunen!

* *Coevorden*, 15 *Junij*. Eergister raakten twee vrouwlieden, tante en nicht, met elkander in geschil, waarvan dadelijkheden en scheldwoorden de gevolgen waren. Onder anderen verweet de eerste aan de laatste, dat zij, op laatstleden Hemelvaartsdag, een kind op den wal ter wereld gebragt, vermoord en verborgen had. Van deze te lastlegging gaf de beleedigde kennis aan het Gemeente-Bestuur; aangezien nu de aanbrengster werd verdacht gehouden, liet men de beklaagde roepen. Deze verhaalde, dat hare nicht op bovenbedoelden dag, op het middaguur afwezig was geweest. Daar zij, beklaagde, eten wilde, zond zij het driejarige, mede onechte, kind harer nicht, om hare moeder te zoeken. Dit vond zijne moeder bezig met een kindje onder steenen te begraven. Het kind had zulks in zijn onschuld aan de tante verhaald. Het volk, de zaak willende onderzoeken, hield zich op gister onledig met opsporingen; het gevolg daarvan was, dat omstreeks ten een ure op den middag, in de lage flank van eene der bastions, eenige overblijfselen van een pas geboren kind gevonden werden, alleen de hersenpan en één handje waren te onderscheiden, het andere was eene onkenbare verrotte massa, vol met wormen, waarschijnlijk door honden uit een gat gesleept en verscheurd.

* *Meppel*, 16 *Junij*. Morgen, den verjaardag van Nederlandsch geliefde Koningin, zal de Edel Achtbare heer Burgemeester dezer stad zijne vijf en twintig jarige huwelijksvereeniging vieren, welk feest gepasseerde jaar reeds zoude plaats gehad hebben, doch door ziekte ten huize van zijn Edel. Achtb. werd uit gesteld. — De armen in het armenhuis zullen dan 's morgens op koffij en koek en 's avonds op rijstenbrij met suiker door hem worden onthaald, terwijl hij hen 's middags met ruim 400 in de stad wonende armen eenen maaltijd zal aanbieden, bestaande in stokvisch boter en aardappelen. — Hij, die zóó zijne zilveren bruiloft viert, moet wel genot hebben: want ook p.m. 500 armen deelen in zijne feestvreugde, zij, die dikwijls zoo weinig vreugde kennen. God geve den echtelingen nog eene lange reeks van levensjaren en den armen dankbare harten.

* *Meppel*, 16 *Junij*. Onder de voorwerpen, die *de Tijdspiegel*, blijkens zijne aflevering van de maand Junij dezes jaars, nog naar de monster-tentoonstelling te Londen wil afzenden, behoort onder anderen, als *optisch amusement*: „een verkleind model der Drentsche Kanali„satie; van de Rijn-Pruissische spoorweglinie, van den „Utrecht-Rotterdamschen spoorweg; van de Geldersche „landontginning en eindelijk van de Amsterdamsche Duin„waterleiding, op glas geschilderd, en door den brand„spiegel vergroot, als in de lucht zwevend gezien." Hoewel nu de sedert meer dan 25 jaren beraamde en besprokene plannen, om Drenthe van kanalen te voorzien, waaraan echter nimmer uitvoering werd gegeven, maar al te veel reden opleveren, om zich de Drentsche kanalisatie als steeds in de lucht zwevende voor te stellen, verheugt het ons echter, dat wij in deze stad tegenwoordig een zigtbaar bewijs aanschouwen, dat althans de plannen van verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart derzelver uitvoering naderen; het huis namelijk van den heer *C. van Veen* bij de stomme brug alhier, hetwelk onteigend is, om aan het vaarwater aldaar meerdere breedte te geven, is genoegzaam afgebroken; wij vertrouwen, dat spoedig meerdere bewijzen zullen aantoonen, dat de plannen der Drentsche Kanaal-Maatschappij geene ijdele droombeelden zijn, maar bestemd zijn, om in het Rijk der werkelijkheid eene plaats in te nemen. Mogten ook de andere kanalen, waarmede men Drenthe wil doorsnijden, zoo nabij de uitvoering zijn!

Vervolg en slot der REDEVOERING *van den Heer* VAN DER VEEN, (zie nos. 45 en 46.)

Er is door een zeer geacht spreker uit de hoofdstad, den heer *van Hall*, een argument tot behoud der accijnsen gebezigd, dat ik nog kwalijk kan gelooven goed verstaan te hebben. Het is dit, de geachte spreker zegt: „alsdan zal bewezen worden, dat de meer gegoede klassen inderdaad de belasting, die schijnbaar op de min gegoeden drukt, betalen; dat *de wijze van heffing*, waardoor men de min gegoede schijnt te treffen, de BESTE *is*, *om den meer gegoede buiten de mogelijkheid te stellen*, *zich aan den last te onttrekken*, *het geen hij anders zoo ligt doet; dat men hem treft in den persoon van een ander*, terwijl men hemzelven tevens het best treft, omdat hij wenscht te genieten." Het zijn de woorden van den heer *van Hall*. Ik wil eens aannemen, dat de eerste stelling van dien geachten spreker waarheid behelst, maar 't zij mij geoorloofd, dien geachten spreker ééne vraag te doen. Zoude men durven gelooven, dat de moraliteit en hoogere beschaving der rijken het zoude toelaten, dat, om van hen eene wettige belasting te innen, een groot gedeelte des volks eerst tot bedelaars werd gemaakt, om die belasting aan de rijken, onder den naam van bedeeling of aalmoes, af te vorderen?

Door de accijnsen worden dus wel alleng etroffen, maar de wijze waarop ze getroffen worden, is zeer verschillend, en dat maakt juist de onevenredigheid ondragelijk. En die onevenredigheid wordt nog vermeerderd, door nu bij eene wetsbepaling te verbieden, dat eene hoofdelijke omslag en andere plaatselijke dir. belastingen geheven worden, vóór dat de gemeente-opcenten op de grondbelasting, op de gebouwde tot tien en op de ongebouwde tot vijf en op het personeel tot 15 zullen zijn opgevoerd. Iets anders is het met soortgelijke bepaling in art. 246, betreffende het verbod tot heffing van belastingen op voorwerpen van gebruik, vóórdat en grondbelasting en personeel tot zekere hoogte met opcenten zijn bezwaard. Voor zooverre het verbruik betreft voorwerpen, noodig tot de eerste levensbehoeften, is, zoolang Rijks-accijns daarop zal bestaan, dit verbod eene weldaad, en de grondeigenaren zullen hier, door verminderd onderhoud van armen en meerdere vraag naar hunne producten, winnen, 't geen zij aan eenen anderen kant meer betalen. Anders echter is het, waar het verbruik betreft van wijn of sterken drank; eene gemeentelijke belasting hierop schaadt niet alleen niet, maar op de laatste is het zelfs hoogst nuttig, en ware het wenschelijk, dat ook hieromtrent de meest mogelijke uniformiteit tusschen de gemeenten bestond, en het eenige dat nu voor het uitstrekken van het verbod ook hier zoude kunnen pleiten, zoude zijn het moeijelijke der surveillance en de kosten dier heffing, bij de bestaande ongelijkheid der belastingsom. Een gevolg van het verbod van art. 246 zal echter zijn, dat de opcenten op grondbelasting en personeel zeker tot het maximum moeten worden opgevoerd. Altijd derhalve zal de grondbelasting en 't personeel met opcenten *moeten* worden verzwaard, vóórdat men tot eenen hoofdelijken omslag mag overgaan. De gemeenten zullen worden gedwongen tegen haren wil, van eene gewenschte evenredigheid in de belastingen af te zien en zelfs, waar die misschien nu bij de heffing eener hoofdelijke belasting bestond, dezelve moeten verbreken, om alleen tot het oude versleten stelsel van onevenredige, nijverheid belemmerende belastingen terug te keeren en aan het onbezwaard inkomen een privilegie te blijven verleenen. Grondeigendommen worden getroffen zoo die daar liggen, zij kunnen niet worden uitgevoerd of verborgen, en zijn ook daardoor steeds een geliefd voorwerp van belasting geweest. Behalve de grondbelasting drukken op dezelve de regten van registratie, wanneer ze worden verkocht, verhuurd of gehypothekeerd — of wanneer de daarop staande boomvruchten, veld of houtgewassen worden verkocht, met alle regten van zegels en verdere kosten aan die acten klevende, — en terwijl de bescherming aan hare producten wordt onttrokken, worden deze ter oorzake der belastingen niet in prijs verhoogd. En die producten moeten toch op de wereldmarkt mededingen met waren, waarvan de productiekosten zooveel minder zijn. Zooveel minder, dat wanneer daarin niet wordt te gemoet gekomen, een geacht spreker uit Zwol zelfs zijne vrees heeft geopenbaard, *dat*, als ik wel heb verstaan, *dat weder een roep zoude worden georganiseerd om herstelling der schaalregten*. Ik ben evenzeer als die geachte spreker een voorstander van den vrijen handel en tegenstander van bescherming, mits die niet slechts gedeeltelijk in praktijk worde gebragt; — maar dit bevreemdt mij toch, dat die geachte spreker, zeer gevoelig, zoo ik mij niet vergis, toen hier eens van agitateurs werd gesproken, nu den landbouwers te laste legt, eene roep om herstelling der schaalregten te hebben georganiseerd. *Georganiseerd*, ik denk, dat dit dien hooggeachten spreker bij zijne improvisatie zal zijn ontsnapt. Bij die moeijelijke concurrentie echter, M.H., achte men de vermeerdering der opcenten op de grondbelasting, boven de twee, vroeger voor de gemeenten, thans voor het rijk, ook toekomstig blijvende, niet te gering. Mogt het maximum, in deze wet voorgesteld, moeten worden geheven, het zal zeker eene zeer ongunstige werking hebben en de waarde der grondeigendommen verminderen. De bewerking van den grond is in vele oorden van ons Rijk het hoofdbestaan der ingezetenen en de vermeerderde en verbeterde bebouwing vergroot het aantal ingezetenen, die door hunne nijverheid bestaan. Dit voor den staat zoo belangrijke voordeel zal worden verminderd, en te meer, daar in die gemeenten, waar men behalven de opcenten op grondbelasting en personeel, toch nog tot eene hoofdelijke belasting zal moeten overgaan — en dit zal in zeer vele gemeenten het geval moeten zijn — de grondbezitter dubbel bezwaard wordt; daar hij toch naar den maatstaf zijner bezitting of inkomsten, waaronder dan die van zijn reeds met opcenten belast grondbezit weder worden begrepen, en alzoo hiervoor dubbel wordt belast, ten gevolge hiervan wordt de evenredigheid hoe langer hoe meer verbroken in plaats van hersteld. En waartoe die dwang aan de gemeenten opgelegd? De Regering

erkent zelve in de Mem. van beantw.: „Belasting naar het inkomen schijnt het billijkst." En zij beoogt evenredige belasting van alle inkomsten. Men verlangt meerdere zelfstandigheid der gemeenten, en de regering zegt die bij deze wet te willen verzekeren. Waartoe ze dan in zulk eene belangrijke zaak aan zulke korte banden gelegd? De Minister heeft, om daarin te gemoet te komen, thans voorgedragen een nieuw art. 255 van dezen inhoud „Bijzondere wetten wijzen de gemeenten aan, in wier belang, uit hoofde van bijzondere omstandigheden van de bij artt. 244, 246, 250, 254 1ste zinsnede gestelde regels kan worden afgeweken," *Uithoofde van bijzondere omstandigheden van de bij art. 244 gestelde regels kan worden afgeweken.* Verder heeft, als ik mij niet vergis, de Heer Minister gezegd, dat ook zonder dit nieuwe art. wel hetzelfde konde plaats hebben bij eene latere wet, maar dat dit art. alleen in de wet komt, om te herinneren, dat men zoo iets kan doen, en om dan later meer bepaald aan te wijzen, wat men bij die bijzondere wet beoogt. Het doel van dit art. schijnt dus te moeten zijn de gemeente Besturen bij voorkomende bijzondere omstandigheden, die eene afwijking van de bij art. 244 gestelde regels vorderen, in het belang der gemeente vorderen, te herinneren, dat zij eene wet mogen provoceren, die hunne *gemeente aanwijst*, als de zoodanige, waarin om gemelde reden *die afwijking* KAN *plaats hebben*; — kan plaats hebben, dat zij daarom *moet* plaats hebben, volgt mijns erachtens nog niet zoo duidelijk. Behalve den omweg, dien men inslaat, door de aanneming van dit nieuwe art., of ook zonder dat, door bij afzonderlijke wetten de door bijzondere omstandigheden gevorderde afwijking van art. 244 te regelen, en die door de eenvoudige weglating van art 244 geheel onnoodig zal zijn, zal het voor eene groote, invloedrijke gemeente misschien mogelijk zijn, eene afzonderlijke wet te provoceren, maar voor kleine gemeenten, voor kleine plattelands gemeenten zal het provoceren van zoodanigen maatregel hoogst moeijelijk zijn, de zwarigheden daaraan verbonden zullen dit dikwerf verhinderen — en wat zal daarvan het gevolg zijn? dat er eene belasting blijft bestaan, die met de omstandigheden en belangen der gemeente in strijd is. En waartoe eerst perken gesteld, om die later weer weg te nemen? Men moet toch veronderstellen, dat alle besturen de belangen hunner gemeente kennen, en die belangen zullen voorstaan. Alle besturen behooren hetzelfde vertrouwen te genieten in de behartiging van de hun opgedragen belangen, en zij kunnen dat nu, omdat ze door de ingezetenen zelve gekozen zullen zijn. Bestaat er dus hier of daar eene bijzondere omstandigheid, die eene andere rangregeling, dan die in art. 244 is voorgeschreven, vordert, dan zal juist bij de door mij gewilde vrijheid, door het bestuur dier gemeente de door die omstandigheid vereischte directe belasting kunnen worden opgelegd, zonder dat daartoe eene speciale wet noodig is. De erkenning der Regering, die in het nieuw voorgestelde art. 255 ligt opgesloten, dat bijzondere omstandigheden eene afwijking van art. 244 kunnen vorderen in het belang der gemeenten — deze erkenning, gepaard met het onnoodige van speciale wetten voor enkele gevallen bij het doen wegvallen van de rangregeling, neem ik dus de vrijheid M.H., te gelooven, dat voor het wegvallen van art. 244 sterk pleit. Wil men het nieuwe art. 255 behouden, omdat het ook op andere bepalingen, dan die van art. 244 betrekking heeft, kan zulks echter het wegvallen van dat art. althans niet in den weg staan. Door den heer *Bachiene* is een amendement op art. 244 voorgesteld, om het heffen van opcenten op de grondbelasting boven het tegenwoordig bedrag niet verpligtend te stellen. Wanneer dit zich ook tot het personeel had uitgestrekt, zoude ik mij misschien daarmede hebben kunnen vereenigen, maar zoo als het thans luidt, kan ik dat niet. Er bestaat, geloof ik alsnog M. H., geene enkele voldoende reden, om *met ter zijde stelling der eischen van den tegenwoordigen tijd, — tegen het, ook door de Regering, zich voorgestelde doel met deze wet*, de gemeente niet vrij te laten in de keuze harer directe belastingen. Dat de Regering zorgt, dat er geene plaatselijke belastingen kunnen worden ingevoerd, of tot eene hoogte opgevoerd, welke de algemeene belangen zouden kunnen benadeelen; dat zij hierin door wettelijke regelen aan alle gemeenten gemeen, door algemeene regelen tracht te voorzien; het is hare roeping en daartoe is zij verpligt; mijns erachtens ook volgens de Gwet; — maar waar geen grond is voor zoodanige algemeene regeling, waar in 't geheel geene regeling noodig is, waar de bijzondere belangen der gemeenten, zonder het algemeen belang te schaden, die regeling ook niet vorderen; laat ze daar althans vrij in de keuze tusschen de verschillende directe belastingen, en voorgelicht door de wetenschap, zal de zucht tot zelfbehoud en het gezond verstand haar leiden, zoodat ieder zal kiezen die directe belasting, welke het minst de bijzondere belangen der ingezetenen benadeelt en het meest met den aard der gemeente overeenkomt; — het spoedigst leidt tot evenredigheid van den last met het genot, — en de noodlottige gevolgen van het verbroken evenwigt — werkeloosheid en armoede — het best herstelt. — Ik zal tegen dit art. stemmen.

Gewone vergadering van het Departement Assen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, op woensdag den 18 Junij 1851 des avonds te zeven uur. — Raadpleging over de punten van beschrijving; keuze van afgevaardigden voor de algemeene vergadering; enz.

Namens het Bestuur, Het Lid Secr., A. T. HOSTEUN.

Heden morgen beviel van een' welgeschapen zoon *G. Coelingh*, echtgenoot van P. HAAK.

Assen, 15 *Junij* 1851.

Eenige kennisgeving.

HARDDRAVERIJ

bij J. H. OTTENS te Gieten, op zaturdag den 21 Junij e.k., 's middags te twee uren; geene andere dan Drentsche tevens ongeoefende paarden, die nog geen prijs hebben gewonnen, worden toegelaten, alles onder keur van de Keurmeesters. Prijs **HOOFDSTELLEN**, premie **ZWEEP.**

EXTRACT uit eenen brief van den Eerwaarden Heer *Thomas Minster* in Leeds, aan *Dubarry & Co.*

„Sedert vijf jaren is mijn gezondheidstoestand betreurenswaardig geweest; ik heb veel geleden aan pijn in den rug, in de borst en in de beide zijden, waarvan, bijna dagelijks, brakingen de gevolgen waren. Naast God ben ik u grooten dank schuldig, uw voedsel heeft mijne kwalen genezen, enz."

Dit voedsel is de *Revalenta Arabica*, waarvan Dr. *Ure*, zegt: „Het is een gezond plantenmeel, ligt verteerbaar en zeer geschikt de maag en ingewanden in gezond werkenden toestand te brengen, slechte spijsvertering en verstoppingen tegen te werken en daardoor de zenuwachtige ziekten die er het gevolg van zijn te voorkomen."

De Revalenta wordt in blikken dozen van

1	2	5	en	12 pond	
voor *f* 2	*f* 3^{5}	*f* 8		*f* 16	verkocht.

Depôts zijn gevestigd te

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, *Sack* en *Co.*
Assen, *H. P. A. van Gorcum.*	Kampen, Mej. *M. Vooght.*
Arnhem, *Tikkel*	Leeuwarden, *S. S. Postma.*
» *R. B. de Roos.*	Meppel, *H. J. Gelderman.*
Deventer, wed. *Louwerens.*	Rotterd., *J. A. Klinger en Co.*
» *J. Muller.*	Sneek, *P. T. Potma.*
Groningen, *R. Hartman.*	Utrecht, *Ferd. Meijer.*
Haarlem, *J. Larsen.*	Zwolle, *A. A. v. d. Kolk.*

en in andere steden van ons Rijk.

Aangiften van den Burgerlijken Stand.

ASSEN. 8—15 *Junij.* Geb. 1 M. 2 V. g.; overl. 1 M. 1 V. g.
MEPPEL. 6 — 13 *Junij.* Geb. 2 M g.; overl. 1 M. g.
COEVORDEN. 8 — 15 *Junij.* Geb. 2 M g.
HOOGEVEEN. 4 — 12 *Junij.* Geb. 4 M. 2 V. g.; ondert. 1 paar; overl. 1 M. 3 V. g.
SMILDE. 8 — 15 *Junij.* Geb. 3 M. 2 V. g.; geh. 1 paar.

LOTERIJ, 3e kl., 4e lijst: no. 1255 *f* 1250; no 19147 *f* 1000; 13564 *f* 200.

MEPPEL, 12 *Junij.* Rogge *f* 5.50 a *f* 6.25. Boekweit *f* 4.25 a *f* 6.30. Boter $1\frac{1}{2}$ ned. pond *f* 0.80 a *f* 0.95. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 10.00 a *f* 12.00. Broodzett: 6 ned. p. *f* 0.47.

GRONINGEN, 13 *Junij.* Tarwe *f* 7.50 a *f* 5.80. Rogge N. *f* 4.35 a *f* 5.15 O. *f* 5.40 a *f* 5.70. Boekweit, zand *f* 5.25 a *f* 5.70, veen *f* 4.75 a *f* 5.00. Garst *f* 4.00 a *f* 4.50. nieuwe zomer *f* „.„ a *f* „.„, knobbe *f* 4.60 a *f* 4.90. Dikke haver *f* 2.90 a *f* 3.75. Voerhaver *f* 2.75 a *f* 3.05, Paardeboonen *f* 4.75 a *f* 5.25. Koolzaad *f* 8.50 a *f* 9.60. Gort grove *f* 6.75 a *f* 7.40, parel 100 ned. pond. *f* 10.00 a *f* 11.50. Raapolie per vat *f* 30.50 Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 10.75.

ZWOL, 13 *Junij.* Tarwe *f* 7.75 a *f* 7.25. Rogge *f* 6.20 a *f* 5.70. Boekweit *f* 6.75 a *f* 5.75. Aardappelen *f* 3.00 a *f* 1.80. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 13.00 a *f* 12.50. Ned.p. *f* 0.62 a *f* 0.52.

AMSTERDAM, 14 *Junij.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $58\frac{3}{16}$ a $58\frac{1}{4}$; dito 3 pct $68\frac{1}{16}$; dito 4 pct. $88\frac{3}{4}$ a $88\frac{13}{16}$.
STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.70 a *f* 9.75.

Te *Assen*, VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.